

Izhaja vsako soboto zjutraj.
Uredništvo „Zarja“ je v Trstu
ulica del Fabbri, št. 2, III.
Tja je treba nasloviti vse roko-
pise, ki naj se objavijo v listu.
Rokopisi se ne vračajo. —
Nefrankirana pisma se ne spre-
jemajo.
Poštno-hranilnišnega računa
štev. 64439.

ZARJA

Upravništvo „Zarje“ je v Trstu
ulica delle Poste štev. 9. Spre-
jema naročnino, inserate in
reklamacije. Naročnina „Zarje“
je za vse leto naprej po pošti
K 6.— za pol leta K 3.
Posamezne številke po 6 vin.
Cena inseratom je 10 vin. za
enostopno petil vrsto. Pri več-
kratnem objavljenju primeren
popust.

Odločimo se in bodimo edini!

Če pričakuje kdo od današnje »Zarje« oster boj proti zastopnikom one sumljive struje med katoliškimi Slovenci, na katero smo zadnjič slovensko javnost opozorili, se zelo moti. Golo kreganje ni bilo in ne bo naš namen, pa tudi ne naš način obdelovanja važnih vprašanj. Dovolj, da smo zadnjič opozorili na pretežno nevarnost in kakor vidimo ne brez vsega uspeha. V središču Slovenije ni več ne duha ne sluha o pisavi, proti kateri smo morali povzdigniti svoj glas kot katoličani in resnični rodoljubi. Kar pa prihaja preko zelene Štajerske v tržaški liberalni dnevnik, to itak ne pride resno v poštev. Na očitjanja cdvisnosti ne bomo vnovič odgovarjali, ker nam sme kaj takega očitati samo tisti, ki nam s stvarnimi razlogi ovirajo naša načela, iz katerih izvajamo posledice. Sicer pa niso zastopniki nove struje sami med seboj cdini v tem, cd koga da smo prav za prav cdvisni od cerkvene oblasti, konečno pa se jim zdimo bolj cdvisni od vlade. Zato je najbolje, da cdpravijo to stvar sami med seboj, ker v razpravljanju o važnih vprašanjih je čas dragocen. Če čuti kdo potrebo, da si malo shladi jezo nad nami s takimi in slinimi stvarmi, mu nočemo preveč zameriti. Odpustimo jim tne ložje, ko čitamo v mariborski »Straži« med vrstami precej jasno, da jim je žal, da so se prenaglili in da niso mislili tako hudo, kakor se bi komu zdelo. To je gotovo dobro znamenje.

Odločimo se vendar enkrat!

Nič pa nam ni všeč, da so ostala naša zadnjič stavljena vprašanja nerešena. Naš namen v zadnjem članku »Resnica nas bo osvobodila« ni bil toliko opozarjati slovensko ljudstvo na nevarnost, ki preti cd nove struje njegovi veri,* kolikor pokazati naši slovenski politični in nepolitični krščansko-socialni organizaciji velevažno vprašanje, preko katerega ne pojde na Tržaškem in v Istri ni za korak dalje. To je vprašanje bogoslužnega jezika v Istri.

Sv. Oče je izdal za vse te naše pokrajine naredbo, s katero vrejuje porabo slovenskega in latinskega bogoslužnega jezika. Tržaško-koperski škof ni storil nič samovoljnega, temveč, kakor je bil po vesti dolžan storiti, objavil po svoji škofiji papežev cdlok ter vabil duhovščino in vernike k pokorščini. S prvo advetno nedeljo se je moralo v Istri že začeti spolnovanje tega cdloka sv. Stolice. To so dejstva, s katerimi moramo resno računati, saj menda nihče ne pričakuje, da bo sv. Oče svoj cdlok preklical. V tej zadevi mora zavzeti krščansko-socialna politična in nepolitična organizacija kako gotovo stališče. To stališče se mora brezdvomno strinjati s programom stranke, ki se imenuje krščanska in mora biti povsod ena-

* S tem nočemo reči, da bi ne bil namen »Zarje« ohraniti narodu sveto katoliško vero, saj je to konečni namen vsakega katoliškega lista, tako tudi našega. Povdarjamo samo to, da je bil neposredni ali bližnji namen naših zadnjih člankov opozoriti katoliške Slovence na glavno potežkočo krščanskega gibanja v Trstu in v Istri. Da pazijo na verske zmote, v to so od Boga pozvani drugi možje: naši škofje.

ko in enotno, da se nam ne bodo nasprotniki smejali, češ da smo v tako važnih vprašanjih needini. Taka neednost bi gotovo ne bila najbolje priporočila za našo politično organizacijo posebno sedaj po ustanovitvi vseslovenske ljudske stranke.

Kateri struji bomo sledili?

Ko je bil v tržaško-koperski škofiji objavljen gorimenovani cdlok sv. Očeta v zadevi bogoslužnega jezika, sta se pojavili na slovenskem dve struji, ki sta si med seboj čisto nasprotni in temeljno različni. Ena vidi v papeževem cdloku neko izganjanje slovanščine iz cerkve, ki se vrši pod vplivom avstrijske in ogerske vlade in ki ne bo veri v nobeno korist. V teh besedah je očitno zapopaden klic: Torej ne ubogajmo! Druga struja pravi: sv. Oče je to notranjecerkveno zadevo tako uredil, on ima oblast to ukazati, katoličani pa dolžnost ubogati, cdredbe sv. Očeta so vernikom gotovo** le v korist, ker se v njih izraža volja božja in zato ubogajmo! Obe ti struji pravita, da sta v okvirju slovenske krščansko-socialne organizacije. Čim prej se mora rešiti vprašanje: katera ima prav, kateri bomo sledili? To vprašanje se mora čim prej in za vse slovenske pokrajine obvezno rešiti, da bomo povsod enako postopali, enako pisali in govorili in ne bomo nasprotnikom v zasmeh.

Morda poreče kdo: kaj pa ima tako čisto notranjecerkveno vprašanje opraviti z našo krščansko-socialno organizacijo? Ima in sicer zelo veliko. Kdor hoče to prav razumeti, mora pomisliti da ima

liberalizem povsod isti namen, pa različna sredstva.

Konečni namen liberalizma, naj se že pojavlja pod to ali ono krinko, je vedno isti, namreč odtujiti ljudstvo katoliški cerkvi, ali z drugo besedo boj proti Kristusu. Njihovo glavno orožje je hinavščina in laž. Liberalno časopisje bi rekli prav živi od laži. Dasi manevrira liberalizem povsod s hinavščino in lažjo, se vendar ne poslužuje povsod istih laži, ampak kakor mu v dotični pokrajini in v dotičnih razmerah bolje nese. Laži kranjskega liberalizma poznamo. Pritisnil si je pečat večne sramote s svojo »farsko gonjo«, s svojim vpitjem, da je »klerikalizem« najhujši nasprotnik naše narodnosti, s svojo izdajsko nemško-slovensko liberalno zvezo na škodo ljudstva, konečno s svojim peklenkom hinavskim bojem proti ljubljanskemu škofu kot »pohujševavcu« nedolžne mladine. Vse sama laž, sama hinavščina. Na Kranjskem ne veruje takim lumparijam skoro nihče več. Kranjska dežela je imela može, ki so začeli narodu pravočasno odpirati oči in ki so se složno z ljudstvom bojevali proti tem hinavcem do popolne zmage. To je v par besedah zgodovina kranjskega liberalizma in kranjskih bojev.

Orožje tržaškega liberalizma.

V Trstu in Istri je vse drugačno ozračje kakor na Kranjskem. Hinavščina, katere se

** V našem prvem članku o bogoslužnem jeziku čitaj v temeljnem načelu 3 mesto pogrešeno tiskano besede »naboj« lesedo »gotovo«.

je posluževal liberalizem na Kranjskem, ne bi privedla tržaških in istrskih liberalcev do željenega cilja. Tu pri nas se je zdelo tem škodljivcem ljudstva potrebno drugačno orožje. V Trstu in Istri, kjer se bojujemo Slovani za svoj obstanek, je hudo razvneto narodnostno vprašanje. Vsled vednih bojev se je iz lepe narodnostne ideje izcimila v marsičem že prava strast. Klic »narodnost je v nevarnosti« elektrizira ljudstvo do viška. In tega klica se poslužuje tržaški in istrski liberalizem v svojem boju proti katoliški cerkvi. Zato ponavlja že leta in leta vedno isto laž: cerkev je huda nasprotnica naše narodnosti, od »laškega« papeža in »nemškega« škofa ne smemo nič dobrega pričakovati, vse cerkvene oblasti so proti nam, avstrijska in ogerska vlada vplivata na papeža, da preganja Slovence, iz naših cerkva izganjajo slovenščino, ne puste nam, da bi molili svojega Boga v svojem milem maternem jeziku, kmalu bomo prisiljeni moliti Boga brez takih duhovnikov in škofov. Zato v boj proti rimski kuriji, v boj proti nemškemu škofu, ki bo — od vlade podkupljen — nas Slovence počasi in previdno zadavil, v boj proti tem par mladim kaplanom latinizatorjem, ki bi hoteli vse preroditi v Kristusa, ki pomagajo nemškemu škofu pri njegovem podlem raznarodovalnem delu in klečeplazijo pred njim samo zato, da jih ne bi poslal v Istro. Zadnji smrtni udarec hočejo sedaj zadati našim narodnim svetinjam v Istri, sistematično zatirajo staroslovenščino in jo nadomeščajo z latinščino. To se ne sme zgoditi, naše narodno svečenstvo in naš mili narod po Istri imata zadnjo in odločilno besedo!

Tako laže tržaški in istrski liberalizem, to je njegovo ostro orožje, ki jih mnogo poseka. K tem lažem se pridruži še pristno liberalna hinavščina, češ da je vera v nevarnosti in da se bodo na ta način naše cerkve izpraznile. S temi lažmi in s to hinavščino je tržaški liberalizem veliko našega ljudstva že docela zastrupil. Mnogo njih je verjelo tem slepilnim besedam in prišlo ob vso vero, iz mnogih slovenskih družin je zginito lepo krščansko življenje. Mi Tržičani smo bili priča, v koliko nesrečo so spravili tržaški liberalci s temi svojimi zvijačami dve bližnji istrski vasi, ki sta bili več let brez vsakega verskega življenja, kjer je šlo toliko bolnikov brez sv. zakramentov v večnost, kjer se ni mladina krščansko vzgajala, kjer se niso mrlji spodobno krščansko pokopavali. Ti sicer dobri, pa takrat neusmiljeno zapeljani vaščani, ki se sedaj z veseljem v svojo največjo korist in veliko tolažbo vseh dobro mislečih vračajo v naročje katoliške cerkve, pod isto cerkveno oblast, ki jim je bila takrat toliko razupita, pod isti bogoslužni jezik, ki jim je bil takrat toliko obsovažen, ti vaščani, pravimo, bi nam znali povedati, kam peljejo gori navedene laži tržaških liberalcev. Komur se tu ne odprejo oči, je neozdravljivo slep.

Kdo bo zmagal tržaški liberalizem?

Na to vprašanje je mogoč je en odgovor: Zmagal bo le oni, ki bo tem ostudnim lažem postavil nasproti čisto katoliško resnico, da

cerkev ni in niti ne more biti nasprotna ljudem do naroda, ker cerkev kot nadnaravna ustanova ne more tega, kar je naravno dobro in opravičeno, uničiti temveč le požlahtiti in povzdigniti. Nasproti hudobnemu sumničenju cerkvene oblasti, češ da ona izganja slovanščino iz cerkve je treba postaviti čisto resnico, da ima sv. Oče pravico urejevati bogoslužje, da je v njegovih cdredbah izražena božja volja, da bo ubogljivost do cerkvene oblasti donesla narodu le korist, ter da je to »izganjanje« staroslovenščine iz cerkve gola izmišljotina, saj jo sv. Oče pusti povsod, kjer jo najde. Tako in nič drugače mora pisati katoliško časopisje v tem vprašanju, ker je vse nasprotno sama laž in hinavščina tržaškega in istrskega liberalizma. Kdor bo tu le za las odjenjal in se oddaljil od čiste resnice, ta ne bo teh naših zapeljivcev in pohujšljivcev naroda nikdar premagal. Istrsko svečenstvo bo imelo gotovo lepo in široko polje dela za narod: prižigati v tej zmedenosti pojmov pravo luč. S tem se bo naša krščansko-socialna organizacija pokazala kot res krščanska, če bi govorila in pisala drugače, se bi morala cdpovedati temu častnemu naslovu, ker so nasproti nauki povsem lažnjivi in ne odgovarjajo katoliški resnici.

Tu stojimo torej na razpotju, do katerega smo morali enkrat priti. Mi smo — odkritosrčno povedano — že davno vedeli, da bomo enkrat stali pred temi resnimi vprašanji. Proti liberalnim lažem, ki so s svojim hinavskim zavijanjem povzročile že toliko zla, niso krščanske stranke do sedaj nastopale s potrebno odločnostjo. V bodoče bo treba več poguma in več vstrajnosti. »Liberalcem ne gre v tej stvari nič vere«, tako je napisal ljubljanski »Slovenec« v svoji prvi notici o bogoslužnem jeziku. Prav je imel, pri tem naj tudi ostane! Žalostno bi bilo, če bi se katoliški Slovenci tako prenaglili, da se bi poslužili orožja tržaških liberalcev in s tem orožjem ubijali krščansko gibanje v Istri in v Trstu. Do tega ne sme priti. Tega veselja ne smemo tržaškim liberalcem nikdar napraviti.

Katoliški Slovenci bodimo edini!

Kaj torej pričakujemo od svojih bratov na Kranjskem? Da nas v našem boju za ohranitev ljudstva udnega katoliški cerkvi proti tukajšnjemu liberalizmu podpirajo, kakor smo tudi mi v svojem časopisju radi podpirali njihove boje proti kranjskim pohujšljivcem. V tem boju moramo drug drugemu zaupati. Mi smo do sedaj radi zaupali glasilo katoliških političnih in nepolitičnih organizacij na Kranjskem. Pisali smo vedno v njihovem smislu, ker smo si mislili: oni ki so bližje poznajo razmere bolje nego mi, ki živimo v drugačnih odnosih. Dokazov za tako naše ravnanje je v »Zarji« vse polno. Kdo se ne spominja, kako odločno smo mi branili ugled ljubljanskega knežškofa, ko so ga kranjski hinavski devičarji vlačili v blato radi znane knjižice. Prav tako pa po pravici zahtevamo in pričakujemo od naših ostalih slovenskih bratov, da tudi oni nam zaupajo. Kakšni so tu pri nas nasprotniki krščanskega življenja in kakšnega orožja se poslužujejo, to znamo

v podpalubju zaprt. Takoj hoče s to vestjo h kapitanu, toda Peter mu zabrani in ga opomni, naj bo zelo previden.

»Ko zapazi lovec divjo zver v njenem brlogu, reče Indijanec, »mora podvojiti vojo previdnost, da ne podleže sam živali mesto ona njemu. Mi smo zasledili zver, ki je zvelkala to srnico v svoj brlog; če se pokažemo prekmalu, je srna, tvoj prijatelj, izgubljena in mi mogoče tudi. Bodi torej pameten in govori z o. Bobabadi! Jaz stražim medtem divjo zver.«

Karel spozna pameten svet Indijancev: zakaj Alfonzova stvar je bila tako zapletena z načrtom zarotnikov, da bi takoj izbruhnil upor, če bi nagloma oprostili dečka. To uvidi tudi o. Bobadilo in zato sklene, povedati novico kapitanu šele zvečer, ko bo ladja stala.

Še nikdar ni Karel s tako nepotrpežljivostjo pričakoval solnčnega zahoda. Končno zaide solnce vendar s svojimi zadnjimi žarki se poslavljajo cd mogočih gorskih vrhov Kosta Rike. Gil Gonzalez se enkrat pregleda mirno zasidrano ladjo ter gre nato v svoj kajoto večerjat. Kt večerji je navadno povabil o. Bobadilo. Tudi danes je bil mercedarec tu in komaj je Janez postavil sklede na mizo in šel proč, da bi prinesel vina, že pove duhovnik kapitanu, kar je čul.

Gil Gonzalez skoči pokoncu in hoče takoj dečka oprostiti; toda menih položi svojo roko na njegovo ramo in mu pravi, naj bo previden.

»Imate prav,« reče kapitan. »Kmalu bi me zapeljala moja naglost. — Ko bo vse privravnjeno, potem šele začnemo. Najprej moramo čuti Indijanca.«

jim nekdanjim gospodarjem, stotnikom Montojo, in njegovim desetnikom Lopezom; zakaj niti trenutek ni dvomil, da sta oba zapletena v stvar ali celo kolovodje. Zato sklene, paziti na vsak njihov korak in ju takoj, ko dobi dokaze, izročiti kapitanu; saj dobro ve, da ju čaka nečastna smrt upornikov na vešalih.

Medtem drči ladja hitro in srečno svojo pot. Zvečer pride od rtiča Mariato in se zopet ustavi; ker po noči ne smejo iti po še popolnoma neznanem morju, ki leži sedaj pred njimi. Komaj spravijo jadra in zasidrajo sidro, že gre kapitan z Rusom drugič, da še bolj natančno preiščeta ladjo. Prideta zopet mimo smodnišne skladišnice in Alfonz ju čuje; ker pa meni, da ga veže njegova prisega in raditega molči, je zopet vse iskanje zastoj, in oba mislita zdaj za gotovo, da je deček umorjen in so ga vrgli neopaženo skozi okno v krmarjevi kajuti v morje.

Drugo jutro nadaljuje »Rozarijo« svojo pot ob obrežju, ki gre najprej proti severu in potem proti zahodu do Punta Burika, kjer se danes dotika meja med Kolumbijo in Kosta Rika Tihega morja. Na desni in na levi so krasni otoki, med njimi najimenitnejša Cebako in Kojba. Na velikem čolnu jih preiščejo kakor tudi obrežje, toda nikjer ne dobe večje naselbine in še ti ljudje, ki so bili tu, so zbežali naglo pred tuji v neprodne gozdove, znamenje, da je prišel slab glas o Špancih že tudi do njih. Čez tri dni šele pridejo do krasnega Davidovega zatoka, od koder so poleg drugih gora zagledali trdi 3430 metrov visoki ognjenik Širiki. Drugo jutro objadra »Rozario« rtič Burika in pride do »Sladkega zaliva«, ki ga obda-

jajo od treh strani hribje in ga je kapitan tako imenoval radi mnogih dotokov, ki tukaj slade slano morsko vodo.

Bil je peti dan, odkar je izginil Alfonz, in spominjali so se nanj le še kot na ranjcega. On sam se je udal skesano v svojo usodo, ki jo je spoznal kot zaslužno kazen za svojo trmo, kar ga pa ni oviralo, da ne bi molil za svojo rešitev. Peti dan njegovega jetništva — seveda je on mislil, da se nahaja najmanj že en teden v temni ječi, v kateri ne more razločiti dneva od noči — se ga zopet loti strah, da ga izstradajo; zakaj zadnji kos prepečenca je že pojedel in v vrču tudi ni bilo mnogo. To seveda ni bil Montezov namen, ki ni bil, kakor smo že videli, tako krut kot drugi zarotniki in bi rad zatrl upor. Že zdavnaj bi rad prinesel dečku nove hrane in pijače; toda zapazil je, da ga zasleduje Indijanec pri vsakem koraku. Slednjič vendar misli, da je neopažen, zgrabi že dolgo pripravljeni vrč in hiti z njim v podpalubje. Toda Peter ga je vendar videl, samo upal se ni takoj mu slediti.

»Deček živi,« reče pri sebi, »in tiči vendar nekeje v podpalubju.« Ko vidi Monteza z praznim vrčem prihajati po lestvi navzgor, gre sam nekaj trenutkov pozneje po isti lestvi navzdol in varno tiplje v temi okolu sebe. Uro pozneje pa zašepeče Peter Karelnu:

»Tvoj prijatelj živi; slišal sem ga glasno moliti.«

7. Na rtiču »Judež«.

Ladja je jadrjala ravno okolu goratega polotoka Santo Domingo, ko zve to novico Karel od Petra, da je Alfonz v neki temnici

LISTEK

Prvič med Indijanci

ali

Učzuja v Nikaraguo.

Spisal Josip Spillmann iz dr. J. - Prevel K. S.

Ponatis iz »zbirke Spillmannovih povesti«, ki izhajajo v zalogi »Katoliške bukvarne v Ljubljani«.

»Ali je tudi prepovedal ropati jih in bičati? In če je to prepovedal, zakaj pa prepusti to namestnik?« vpraša tolmač.

»Gotovo, Peter, on tega ne bi smel dopustiti in naš kapitan Gil Gonzalez tega tudi ne bo dovolil, kakor je slovesno obljubil o. Bobadilo. Toda Peter, ljudje ne delajo vedno, kar je ukazal Bog in njegova sveta cerkev, in zato bodo morali večnemu sodniku dajati strog cdgovor. Mi pa hočemo, če se nam godi krivica, misliti na Kristusa, ki je iz ljubezni do nas vzel postavlo hlapčevsko nase in se dal bičati.«

Tako skuša Karel pomiriti tolmača in njegove mile besede, ki so prišle in dobrega srea, niso ostale brez vtisa. Peter zazna, da misli deček dobro, in ljubezni je lastno, da zopet vzbudi zaupanje in ljubezen. Seveda se Indijancevega srca ni dalo naenkrat pridobiti. Vendar posluša Karelnove besede z nekim dopadenjem in mu obljubi, da hoče imeti oči in ušesa cdprta, da dobi sled za izgubljenim. Kar čuje o zaroti, ga takoj napolni z nado, da se mu bo nudila prilika, maščevati se nad svo-

najbolje mi, ki živimo že leta in leta na teh vročih tleh in smo že delj časa v tem boju. Ostali katoliški Slovenci nam morajo v tej stvari zaupati. To bo potem lepa sloga in enotnost krščanskih strank na Slovenskem. Tej slogi, temu skupnemu napadu bo podlegel končno tudi tržaški in istrski liberalizem. Pristaši »Edinosti« naj se nikar prerano ne vesele sedanjega boja med slovenskimi katoliškimi listi. Dasi se je zdelo, da hočejo nekaterih naših z njimi potegniti, vendar upamo, da bo vseslovenska ljudska stranka in naša krščansko-socialna organizacija dovolj močna, da se otrese zmote, ki se je hotela vanjo zapasti. Vseslovenska ljudska stranka bo morala pokazati, da ima v svojem praporu na prvem mestu krščanstvo, in sicer pravo in popolno. Pokazati bo morala, da zna iti ne le na široko, ampak tudi na globoko.

Nikolajev zavod v Trstu.

Da piha že en čas sem v vodstvu Nikola jevega zavoda v Trstu liberalna sapa, to smo znali, da se je pa pri teh liberalnih odbornikah ferrerovstvo tako udomačilo in ukoreninilo, tega nismo vedeli? O tem nas je prepričal zadnji občni zbor, ki se je - sklican po »Edinosti« - vršil minolo nedeljo popoldne.

Občni zbor

se je vršil v znamenju boja med dosedanjim liberalnim vodstvom in poštenimi slovenskimi katoliškimi dekleti. Udeležba je bila velika, mnogo naših ni moglo notri, ker je vodstvo določilo za občni zbor manjši prostor. Namreč hodnik in pisarno. Občni zbor je otvorila predsednica gospa Ponikvarjeva. V svojem nagovoru je povdarjala, kako je v zavodu vse v najlepšem redu, kako se drže hišnega reda in kako je snažno po sobah in kako se dekleta navajajo k molitvi. Temu so navzoča katoliška dekleta odločno ugovarjale, ker mnoga dekleta vedo povedati o precejšnjih nedodostkih v zavodu. Tako je znano, da je večkrat po 30 — 40 deklet v zavodu in imajo vse skupaj samo dve obri-salki. Postelje so marsikaterikrat tako umazane, da se ne pozna, kakšno blago da je, tudi raznih živih bitij, ki človeka nadlegujejo po noči, ne manjka v posteljah. Predsednica je rekla v svoje opravičenje, da so to samo malenkosti, ki se dajo lahko popraviti: postelja se da n. pr. sežgati ali pa se jo vrže proč in je vse popravljeno, tako da ni treba s takimi nepomembnimi stvarmi motiti občenega zbora. Na ugovor deklet, čes zakaj da objavlja vodstvo svoje stvari v »Edinosti«, je odgovarjala predsednica, da je bila »Edinost« od nekdaj njih glasilo in da bo še naprej, ker je pošten list, ki ni bil nikdar proti veri ali duhovščini. Voditeljica zavoda pa je rekla, da bo ona čitala in podpirala »Edinost«, dokler bo imela še tri krajece v žepu. Velik vrišč je nastal, ko so poštena slovenska dekleta zahtevala, da se iz zavoda odstranijo pohujšljivi listi, kakor »Slovenski Narod« in »Edinost«, ki so proslavljali morilca Ferrerja. S tem se dela med dekleti pohujšanje in odbor in vodstvo ki pohujšuje dekleta v zavodu, mora po pravilih odstopiti. (Pravila § 9.) Kar namreč velja o pohujšljivih dekletih, velja gotovo tudi o pohujšljivih odbornikah. Nato se je odrezala predsednica gospa Ponikvarjeva: Kaj govorite o Ferrerju, ki ga ne poznate, jaz nisem niti vredna, da bi takemu možu, kakoršen je bil Ferrer, jermenov pri črevljih odvezala! Poštenim dekletom se je predbacivalo tudi, da niso zavoda še nikdar podpirale, nkar so te odgovarjale, da so velikokrat nabirale za zavod v Marijinem domu in v armenski cerkvi, da je pa v zadnjem času to nabiranje prenehalo,

ker se noče podpirati liberalnega vodstva in čitatelje liberalne »Edinosti«. Nastal je velik krik po dvorani: Proč z liberalnim vodstvom, proč z liberalno »Edinostjo«! Sedanjega vodstva s sedanjim polhujšanjem nočemo podpirati! Iz poročila tajnice smo zvedeli, da je bilo vse leto le malo odborovih sej, kakih pet ali šest, zadnjega pol leta pa sploh nobene. Tajnica je dobivala za svoje požrtvovalno delo 20 K mesečne nagrade. Ona pravi, da je dobivala to nagrado za vožnjo na tramvaju, ker da je morala včasih po dvakrat na dan v zavod. Isto delo bi opravljala ena naših poštenih in zmnožnih deklet tudi brezplačno.

Zanimivo je bilo blagajniško poročilo. Odbornice so druga k drugi pehale računsko knjigo, iz katere niso mogle čitati, tako pregledno in snažno je bilo v njej. O starem dolgu 2000 K ne zna odbor ničesar povedati, pač pa bi znal o tem pripovedovati veselilni cdelek bralnega in podpornega društva ulica Stadion 19. Dolg je še od ustanovitve zavoda in znaša z obrestmi vred do 2000 K.

Prava rabuka pa je nastala pri volitvah v odbor. Ko so naša dekleta pozivala stari odbor, da odstopi, so se narodne dame precej hitro spravile z odra, pa le za toliko časa, dokler so naša dekleta predlagala nov odbor. Takrat so pa priletele z veliko furijo in ločile vse zborovavke v dva tabora, one, ki so za stari odbor na en konec dvorane, ostale pa na drugi konec. Takoj se je videlo, da je naših veliko več, kakor privržen narodnih dam. Zato so hotele odbornice najprej, da občni zbor ni prav sklican, da niso bile vse nanj objavljene, da naj se torej odloži in za osem dni. Čudno, te narodne dame so vse povabile, kar liberalno leze in gre, naša dekleta pa niso bile sploh nič povabljene, in vendar jih je bila dvetretjinska večina. Naša dekleta so zahtevala, da se občni zbor sedaj sklene, kar je bilo tudi sprejeto. Nato je začela stranka narodnih dam s silo vlačiti in trgati dekleta iz naše strani na svojo stran. Pri vsem tem so ostala naša dekleta v močni večini. Zato ni staremu odboru v njegovi svobodomiselnosti kazalo drugega, kakor z vpitjem in rogoviljenjem doseči, to, kar se jim drugače na pošten način ni moglo posrečiti. Njih privrženke v pičli manjšini so vstopile na oder, na klopi in stole, tako da je bilo videti le nje in na zapoved liberalnih dam »kdor je za stari odbor, naj dvigne roke«, ne samo dvignile roke temveč začele tudi divje vpiti. To vpitje je trajalo neprenehoma dalje, da se ni moglo v dvorani ničesar več razumeti. Naša dvetretjinska večina ni mogla priti do glasovanja, ker je manjšina vpila in razgrajala. Naše odbornice se niso stavile na glasovanje, ker so se stare odbornice bale, da dvigne roke tako močna večina. Vpile so, da so one v večini, nkar so naše zahtevale, naj se po listkih glasuje, kar se je odklonilo; zahtevale so naše tudi, naj se štejejo glasovi, s čemer narodne dame tudi niso bile zadovoljne. Manjšina je vedno dalje vpila, osle kazala in zmerjala naša poštena dekleta: Jeruzalemske hčere, pojte v Marijin dom in ostanite tam, ne potrebujemo vas!

Kdo je zmagal?

Jasno je vsakemu, da je bila le manjšina za stari odbor in da je bil od velike večine izvoljen nov odbor katoliškega mišljenja. Glasovanje je bilo na naši strani gotovo veljavno in pravilno. Izraženo je bilo na viden način, volivke so bile ločene v dva tabora, v našem taboru je bila ogromna večina. Naše volivke so bile opravičene plačujoče udine. Zato vzdržujejo naša poštena dekleta zakonitost občenega zbora in veljavnost izvolitve katoliškega odbora ter zahtevajo odstop prejšnjega in predajo zavoda.

Ko so naša dekleta odšla, je ostala krog narodnih dam le še peščica njih privrženek.

in priporoči Bogu srečen izid še vedno nevarnega započetja. Vsi pokleknejo in duhovnik jim da svoj blagoslov, nato pa odide s Karel-nom v kapelo.

Kakor hitro mogoče in tako, da ga nihče ne opazi, gre krmar okolu straž, zasepeče vsakemu izmed njegovih ljudi nekaj besedi v uho, postavi dvojno stražo pred vrata onega prostora, kjer so vojaki spali, in hiti nazaj v kapitanovo kajuto. Stotnik in častnika so pravkar vstopili. Na kapitanov ukaz se vsedejo povabljeni k miti, stotnik nasproti kapitanu tako, da se ga je lahko stisnilo v kot. Častnika sta bila že prejšnji dan obveščena o zaroti, ki se najbrže kuje zoper kapitana, in se jima je takoj dozdevalo, kaj pomeni povabilo. Stotnik misli pa le na vince in prazni kozarec za kozarecem. Govorilo se je spočetka, kako izredno serčno je vozil »Rozarijo«, o lepih obrežjih in otokih, ki so jih odkriti in da prihajajo zdaj najbrže v bolj obljubene kraje, ker se vidi na obrežju vedno več človeških bivališč. Kazalec na stenski uri se pomika proti polnoči, ko naenkrat kapitan s pomenljivim pogledom na častnika nagovori stotnika:

»Ali nimate vi ključa do smodnišne skladišnice?»

»Do smodniške skladišnice? Kaj pa hočete?« reče Montoja jecljaje.

»Oh — jaz sem le mislil tako. Potem bi se mi mogoče razjasnilo, kako pride brez moje vednosti »jetnik« vanjo,« odvrne kapitan. »Deček, ki slučajno ve o nekem načrtu —«

»Kapitan, jaz mislim, da se hočete prepirati?« zakliče stotnik. »To je laž, zelo nizkotna laž, da vem kaj o načrtu Lopezovim in drugih, in kdor to trdi, ta je nesramen lažnik in takoj ga pozovem na dvboj!«

»Dovolj,« reče kapitan in vstane. »Hur-

Ta možat nastop naših deklet je stari liberalni odbor tako potrl, da je zgubil glavo in se je še le potem zavedel, ko so katoliške volivke odšle ter se je potem zopet samega sebe soglasno in nemoteno izvolil in potrdil. Ko si je še sam sebi čestital in izrekel zaupanje, ni bilo vsled te »sijajne zmage« navdušenju ne konca ne kraja.

Tako slovejo poročila, ki jih je naše uredništvo prejelo o tem burnem občenem zboru Nikolajevga zavoda. Nekaj naših izvajanj si pridržimo za poznejši čas, ko se stvar uredi. Za sedaj pa ima besedo c. k. redarstveno rav-nateljstvo.

Veliki Hrvat Supilo — ali kako se vodi politika?

(Nekaj misli povodom političnega procesa.)

Dunajska lista »Reichspost« in »Neue Freie Presse« sta objavila razne članke, ki so zelo omadeževali politično čast nekaterih poslancev na Hrvaškem.

Hrvaška javnost ni mogla trpeti, da bi ostal madež na njenih zastopnikih, za to je zahtevala od njih, da tožijo urednika »Reichspost« dr. Funderja in zgodovinarja dr. Fried-junga.

Sodnijska obravnava kot taka je torej politična in mi ji kot taki ne pripisujemo pre-več važnosti: vsaka stranka ima nekaj masla na glavi in pri političnih razpravah gre ena stranka le za tem, da spravi maslo druge na.... solnce. V procesu, ki se zdaj vrši na Dunaju, nastopajo visoke politične osebe, razodeva se baje marsikatera politična in diplomatična tajnost, za to pomeni sedanja razprava pred dunajskimi porotniki za »navadne politikarje« pravo senzacijo.

Po našem mnenju bodo nekaterim osebam »razodetja« pri razpravi nekam neugodna, nekaj blamaže bo bržkone na obeh straneh, in s tem bo proces rešen. Vse drugo, t. j. tok politike ostane pri starem.

Nas navadne ljudi, ki nimamo stika z velikimi politiki hrvaške koalicije ali pa z visokimi diplomati, ki so dali Funderju in Fried-jungu potrebna pojasnila, zanima proces bolj v toliko, v kolikor dovoljuje širšemu občinstvu pogled v zakulisno gibanje visokega političnega gledališča. Ker se pa v vsakem gledališču predstavljajo ne samo žaloigre, temveč tudi drame in smešnice, tako menimo da ima i politika, o koji razpravlja sedanji proces, nekaj dramatičnega, žalostnega (tragičnega) in smešnega ali komičnega na sebi.

Gre za politiko Avstro-Ogrske s Srbijo. Gospodje tam v Belgradu glavnem mestu srbskega kraljestva so preveč kričali in mishili so, da bodo s svojim kričanjem in s svojimi re-gimentii.... na papirju zmagali habsburško monarhijo. Računali so na velikega strica v Petrogradu (ruskega carja) in na svoje ožje prijatelje v monarhiji.

Toda veliki stric uganja slovansko politiko bolj z besedami, sicer pa so njegovi diplomati bolj Nemci, in svojih prstov pa si ni maral speči prav radi Srbov, ker je mislil najbrže še na ogenj.... Japoncev.

Ožji prijatelji so bili že prijatelji Srbije, posebnost če je bilo kaj dinarjev, toda Nemec pravi: »Das Auge des Gesetzes wacht«. Oko postave čuva.

Kakor je namreč Srbija imela pazljivo oko na Avstro-Ogrsko in si iskala tukaj prijateljev, tako ni tudi Avstrija imela kar slepih zastopnikov v Srbiji.

Čemu pa imajo posamezne države v vseh prestolnicah svoje vojaške atašeje? Radi samega luksusa pač ne, torej le iz..... »praktičnih« razlogov. Poleg tega imajo države povsod svoje »zaupnike«, in ti le služijo zvesto za.... denar.

Med tem ko se »najvišji« diplomati drug drugega komplimentirajo, njih pomočniki pa drug drugega kontrolirajo.

Srbija je torej kričala, naš minister zunanjih zadev pa ima to diplomatično lastnost, da zna mnogo molčati. Brez dokumentov pa ni bil in o rečeh, ki so se godile v Srbiji, je bil mogoče bolje obveščen, kakor Srbi sami. — Odkod pa sta mogla imeti Funder in Fried-jung toliko obvestil in dokumentov, če ne iz diplomatičnih krogov? In ti le se osredotočijo v pisarni ministerstva zunanjih zadev.

Tudi če se ne bo dokazala pristnost vseh, spisov, vendarle nismo tako otročji, da bi verjeli, da je vse ponarejeno.

Saj ni tako težko vdobiti prepise itd. za denar. In da je denar deloval, kaže proces (sodnijska obravnava) jasno.

Navadnim ljudem se bo zdelo malo čudno, da tudi v višji politiki igra denar vlogo, toda kaj hočemo: pri običajnih volitvah plačajo kandidati volivcem par litrov vina, v višji politiki se plača zaupnikom par stotakov ali tisočakov. Povsod vidimo denar, ki posvečuje..... političen trud.

Do tu sega drama, ali resna igra. Zdaj pa prihaja komedija: pred procesom so koalicijski trdili, da njim se ni nič bati in da gredo z mirno vestjo na Dunaj. Posebno Supilo je pisal v Susaškem »Novem Listu« tako, kakor da je on tako značajan politik, ki bi mu ne mogel nihče kaj očitati. Sicer ima čudno prošlost: nekaj časa je bil tako čist Hrvat, da je bil so-raznik Srbov, pozneje pa (od 1904) se je z njimi sprijaznil. To je sicer nekam čudno, toda temu se malo kdo čudi, ker kameleonov*) na političnem polju je kakor kobilica na travniku.

Pri sodnijski obranavi pa je Supilo, veliki hrvaški politik, liberelec in oče ali vsaj boter reške resolucije s svojo častno besedo izjavil, da ni nikoli prejel od nobene strani niti krajcarja »subvencije«, po domače »grošov«. Toda nesreča nikoli ne počiva. In tu začne tra-gedija.

Baron Chlumecky je namreč pod prisego izjavil, da mu je on dal denarja iz političnih razlogov. Pri razpravi se je doznalo i to, da je oče barona Chlumeckija, predsednik južne železnice, presbrbel Supilu prosto vožnjo na isti (Freikarte), ki jo ima Supilo še vedno.

To so v resnici zelo zanimive reči: Supilo, prijatelj Srbov in Madjarov, nasprotnik Avstrije, dobiva od avstrijskih baronov denar in prosto vožnjo. Baron Chlumecky dovoljuje tujcu (za birokrate sta namreč Hrvaška in O-grska ptuji državi!) prosto vožnjo na avstrijskih progah, med tem ko mora kak ubogi kaplan, ki dela v resnici za korist ljudstva, dolgo dolgo prositi za polovično karto III. razreda in še ne vemo, če jo vdobi.

Zakaj niso gg. avstrijski birokrati tako radodarni z denarjem in prostimi vožnjami z lastnimi reveži?

Saj ne manjka pri nas poštenih ljudi, ki bise radi zastonj vozili po železnici. Toda take predprave za navadne ljudi niso.... se mora pač biti vsaj Supilo.

Oj ta politika!

S Supilom se ne bi mi toliko pečali, ko bi ne znali, v kakem duhu je izdajal svoj reški »Novi List«. To glasilo je tolikokrat hudo napadalo katoliške duhovnike in skofe, da si je moral človek misliti: »kako kristalno-čist značaj mora biti njegov izdajatelj, če se upa pisati tako proti duhovščini«. In zdaj — padel je, politično mrtev je, in ker je mrtev, molčimo o njem.

Denar pa bo živel v politiki tudi dalje.... in to je prav žalostno... prava žaloigra ali tragedija.

*) Kameleoni so živalce, ki spreminjajo svojo barvo. —

»Jaz sem mu ukazal, naj čaka v bližini kajute in naj stopi noter, kakor hitro pojde Janez proč,« opomni o. Bobadila.

»Dobro.« Potem pokličen Rusa. Medtem sem si naredil načrt, ki ga moramo še to noč izvršiti.

Janez prinese vino in se potem oddalji z ukazom, naj pokliče Rusa. Komaj odide, že vstopi tolmač in pove svojo stvar. Kot zarotnike imenuje Monteza in nekaj drugih, pred vsem svoja smrtna sovražnika stotnika Montoja in desetnika Lopeza. Ko ga vprašajo, če je to gotovo resnično, reče glede Monteza, Lopeza in Navareza z brazgotino na nosu, da jih je čul na lastna ušesa, ko je prisluškoval, glede stotnika pa prav tako gotovo, ker na vsak način računajo zarotniki nanj kot na svojega prihodnjega poveljnika. Povedano se je vjemalo popolnoma s tem, kar je kapitan opazil, zato sklene po tem se ravnati.

Ko vstopi Rus, ga najprej vpraša, kako so straže razdeljene. Imeli so jih samo zanesljivi ljudje; tudi oni, ki pridejo po polnoči na njih mesto, so večinoma zanesljivi; vendar sta med njimi ravno Lopez in Montez.

»To je dobro,« reče kapitan. »Sedaj pa povabim stotnika Montoja in oba častnika Hurtada in Mahuka, na katere se smem zanesiti popolnoma, na kozarec vina. Ti Rus, ostani v bližini, in ko ukažem, polasti se teh dveh kolovodij — toda kolikor mogoče tiho, kakor sem ti že včeraj povedal.«

»Zanesite se name, gospod kapitan. Samo miginiti mi je treba mojim ljudem in Nombrei bodo trepetali pred njimi kot šiba na vodi,« reče Rus ves v ognju.

»Le v najskrajni sili sme teči kri. Razumete?« ukaže kapitan hitro odhajajočemu. Potem prosi meniha naj gre v svojo kajuto

tado, Mahuka, slišala sta iz njegovih ust, kako ga je vino izdalo. Montoja, vi ste moj jetnik! Vzemita mu sabljo!«

Stotnik hoče preklinjaje potegniti sabljo iz nožnice, toda častnika ga zgrabita za desno in levo roko in ga razorožita brez vsakega truda.

»Če kličete na pomoč, bo to vaša smrt,« reče kapitan premaganemu »Mahuka, stražite ga tu v moji kajuti. Vi, Hurtado, mi pa pomagajte da zvezemo druge kolovodje.«

Ura bije dvanajst. Nekaj minut pozneje naznani tolmač, da so se straže menjale. Kapitan stopi s svojim častnikom, oba dobro oborožena na krov, kjer ga pričakuje Rus z naznanilom, da je vse v redu. Hitro stopi Gonzalez — dva oborožena vojaka mu sledita — k Lopezu, Hurtado v spremstvu junaskih mornarjev pa se bliža Montezu. Lopeza iznenadijo; predno se zave, je razorožen in zvezan. Kapitan mu zastavi meč za vrat in mu zapreči, da ga takoj usmrti, če ne bo tiho; desetnik pa obljubi, kakor vsak zločinec, v resnici le bojazljivec, trepetaje iz strahu pred smrtjo, da pove vse in izda vse sokrivce, če se mu bo le prizaneslo. Z Montezom pa ni šlo tako gladko; ta je dobro pazil in skoči, ko vidi, da je izgubljen, čez krov ter zakliče: »Izdani smo!«

»Le pustite ga, naj plava!« reče kapitan, »zdaj pa hitro v vmesni prostor!«

V vmesnem prostoru, kjer je bilo sto vojakov, je vladala velika tema in skoro vsi so spali. Toda ropot na krovu in obupen krik Monteza jih zbudi.

»Vstanite, vstanite in primite za orožje, bratje Nombrei! Naši tovariši so v smrtni nevarnosti!« kriči Navarez, in preklinjaje skoči Italijan Negroni pokoneu, da se oboroži. Toda mornari, ki jih je Rus postavil pri vhodu, so

že udrli noter in bili v trenutku tamkaj, kjer so imeli vojaki svoje puške, sulice in meče.

»Nikogar še niso umorili,« zakliče kapitan, ki je prišel na čelu straž naglo sem. »Zvezali so le nekaj izdajce in iščemo tu tudi samo dva, ki sta pri zaroti. In še celo tema dvema se prizanesne kazni za upor, če se prostovoljno oglasila. Negroni, Lulo, stopita semkej!«

Poklicana uvidita, da ju sila ne more rešiti. S povzdignjenimi rokami prosi Italijan milosti in pade h kapitanovim nogam. Navarez, ki išče zaman kakega izhoda, da bi ubežal, pa nevoljno sledi njegovemu izgledu. Na kapitanov ukaz ju odvedejo.

»Lahko bi dal še mnogo drugih iz Nombra odpeljati v podpalubje,« reče Gonzalez, »toda jaz vem, da so zapeljani, zato jim odpustim. Toda varujejo naj se in gorje jim, če se enkrat poslušajo upornike: drugič ne bom ravnal tako milo!«

S temi besedami, ki so bile sprejete z velikim navdušenjem, se odstrani kapitan, mornari pa mu veselo kličejo: »Živio!« in tudi večina Nombreov z njimi. Kapitan gre zdaj v spremstvu o. Bobadila in Karelina v podpalubje, da reši ujetega dečka. Zjutraj preteklega dne je prinesel Montez, kakor znano, obnemoglemu kruha in vode in pri tej priliki se je poslečilo Indijancu, da je prišel na sled izginulemu. Ko se je namreč Montez oddaljil in je Alfonz mislil, da je zopet sam v temnem podpalubju, začne v svoji preveliki žalosti glasno moliti, tako da čuje Indijanec, ki je prišel za Montezom, njegove molitve k Bogu in Materi božji. Kako se je prestrašil deček, ko sliši tako naenkrat, da nekdo trka na njegova vrata in mu pravi, naj ne izgubi poguma. Potem ni slišal nič več; ura je poklekla za uro — neizmerno dolge so bile — in

Žrtve pijančevanja.

Na Kranjskem imajo že en čas sem precej živahno gibanje proti pijančevanju. Kako zelo potrebno je to gibanje, so najbolj pokazale letošnje obravnave pred porotnimi sodnijami v Ljubljani in Novem mestu. O teh obravnava pisne predzadnji »Domoljub« sledeče:

»Ali ste brali letošnje porotne obravnave? Kaj ste pri tem opazili? In kaj ste si na to mislili?... Večina (bravev porotnih obravnava) najbrže — nič!

Če tudi vi, naši bravei, niste opazili, bodi vam povedano: Deset (!!) ubojev in umorov — v teku pol (!!) leta — pet pri ljubljanski, pet pri novomeški sodnji — izvršeni vsi v pijanosti ali kot nasledek pijančevanja! Žena zažgala svojega moža, prijatelj ubil svojega prijatelja, sosed a itd.

Vprašamo: katera druga strast napravlja take grozote? Katera zver je bolj divja od človeka-pijanca? Ali volk, ali ris ali tiger ali kdo se more meriti z njim?!

Po pravici je rekel predavatelj gospod Milčinski, na protialkoholnem kongresu: Ne slovi Kranjska po svetu samó po postojnski jami in blejskem jezeru, ampak tudi po tem, da ima razmerno najvišje število ubojev in umorov... Lep sloves o naši deželi o naši »lepi« in »milie« domovini!

Če jih je v pol leta deset, koliko v 10, 20, 30, 50 letih?... Če to samo na Kranjskem, koliko po vsem Slovenskem!... Koliko pa drugod po svetu okoli!!!...

Vsaka porotna obravnava se pa navadno začne takole: Dne tega in tega so pili fantje v gostilni pri N... Potem se dejanje razvija in zapleta. In nazadnje se konča taka zgodba s tem, da je — eden mrtev... Birtje pa mirno točijo naprej...

In kaj pravijo na to poklicani faktorji: naše gosposke, sodnije in oblastnije in drugi, ki so dolžni skrbeti za ljudski blagor? Nič! Ljudje mirno naprej pijejo, kakor bi se nič ne bilo zgodilo, in — zabavljajo tistim, ki bi to grozno strast radi malo v kot pognali.

Mi pa pravimo: Kogar to ne gane in ne strese, kogar to ne vzdrami in dvigne iz tope brezbrčnosti, ta je neozdravljivo oslepljen. Na svoji koži bi moral čutiti, kdor nima nič čuta, nič srca za krvoprelitje nesrečnih žrtev pijančevanja, za kri umorjenih, za solze in bridkosti njih staršev, za kazni, kes in sramoto morilcev in njih domačih, za sramoto vsega naroda...

Vsem Vam pa, ki imate kapljo krvi v svojih žilah, in iskro človeškega čuta v svojih prsih, kličemo spričo teh deseterih mrtvih žrtev, ki leže pred nami v svoji krvi, in katerih kri kliče do neba za maščevanje zoper krivca: Če se doslej nismo, vsaj zdaj se vzdramimo in vzdignimo kot en mož na vseh koncih in straneh zoper to divjo pošast pijančevanja, in ne pustimo dalje, da bi nam klala in žrla naše možake!

To so res krepke in uvažena vredne besede, ki veljajo sicer najbolj na Kranjskem, ki pa niso brez pomena niti po ostalih slovenskih pokrajinah. Pri nas je tudi veliko pijančevanja. Ko se enkrat bolj razširijo naša izobraževalna društva, bo pač povsod potreben poseben odsek proti pijančevanju. V Ljubljani izhaja poseben list »Zlata doba«, ki vodi vse slovensko gibanje proti pijančevanju. Priporočamo.

Širite ZARJO

rešitve, ki jo je pričakoval vsak trenutek, še ni bilo od nikjer! Gotovo se mu je sanjalo, da je nekdo trkal in ga bodil k pogumu. Zato začne zopet jokati in moliti in zaspi slednjič od same žalosti.

Zdaj ko ga zbudi glasno govorjenje, ko vidi svetli žarek skozi ključavnico, se ne more motiti! In res, vrata se odpro in on vidi pred seboj o. Bobadilo, svojega prijatelja Karelna, Rusa in kapitana. Z veseljem vzklikom pade Karelnu okoli vratu, ki mu je najbližji, pade potem, ko se spomni svoje krivde, pred duhovnika in kapitana na kolena, prosi odpuščanja in je pripravljen za vsako kazen.

»Tvoja lahkomišljenost je res zelo hudo kaznovana,« reče Gonzalez. »Toda zakaj pa nisi klical na pomoč, ko sva te Rus in jaz komaj pet korakov od tvoje ječe oddaljena klicala?«

»Ker sem sveto prisegel, da ne bom tega storil,« odvrne deček.

»No, svojo prisego si zvesto držal! Jaz vidim, da imaš poleg svoje trme in lahkomišljenosti, ki sta bili dovolj kaznovani, tako da boš pomnil to vse svoje žive dni, tudi še boljše lastnosti, ki napravijo lahko iz tebe še vrlega moža. Pojdi zdaj z nami, da se nekoliko okrepčaa. Tvoja želja, postati moj opreda, naj se ti izpolni do povratka v Panamo.«

Še predno se začne daniti, poklekne Alfonz pred duhovnika, da zvest svojemu trdnemu sklepu izbriše svoje grehe z odkritosrčno izpovedjo. Ko napoči dan, obsodijo kapitan in častniki kolovodje po naglem sodu in smrt.

(Dalje prihodnjič.)

NOVICE.

Prihodnja številka izide radi božičnega praznika že dan prej.

n V Ríemanjih se je vršila v četrtek ob 10. prepoldne volitev župnika. Volili so v cerkvi. V volivni komisiji so bili: č. g. Jakob Ukmar, ríemanski župni upravitelj kot zastopnik cerkvene oblasti, g. poslanec in župan Pangerc kot zastopnik občine in predsednik volivne komisije, dva ríemanska občinska svetovavca gg. Berdon in Žuljan ter oba cerkvena starešina gg. Komar in Kuret. Od 141 upravičenih volivcev se je udeležilo volitve 42 mož. Izvoljen je bil veleč. g. Frančišek Jedrejčič, župnik v Gračišču pri Pazinu, s 40 glasovi proti dvema. Ríemanci se že prav vesele, da začne kmalu pri njih redno krščansko življenje. Upajo, da se to zgodi kmalu po novem letu. Cerkev je lepo popravljena, od zunaj izgleda prav snažno, streha je skoro povsem nova. Od znotraj je cerkev vsa prebeljena, le v presbiteriju so ostale stare slikarije. V stropu je tudi ostala stara slika. Popravljene so tudi stare zakristije. Ko bo cerkev osnažena, bo izgledala tudi od znotraj prav spodobno. Popravili so tudi cerkvena vrata in vrata obah zvonikov kakor tudi stopnice na kor. — Hvala Bogu, Ríemanci bodo kmalu v lepem miru in rednem krščanskem življenju, kar nas iz srca veseli, saj smo jim to vedno želeli. O sv. Jožefu smemo pričakovati prihodnje leto obilo romarjev, ki se bodo z Ríemanci skupaj veselili, da se je njih slavna in starodavna božja pot zopet obnovila.

n Dopolnilne volitve v goriški deželni zbor, ki so postale potrebne vsled smrti poslanca Al. Jeriča, se vrše jutri v nedeljo dne 19. dec. Kandidat slovenske ljudske stranke je g. Franc Zlobec, kmet in župan v Ponikvah pri Avberu. Pristaši slov. ljudske stranke naj store gotovo svojo dolžnost in oddajo svoj glas vsi temu kandidatu. Saj so se tudi zadnjič izkazali in zmagali z Jeričem že v prvih volitvah. Ta dopolnilna volitev bo važna in bo lahko odločevala o usodi deželnega zbora in deželnega odbora. Zato volivci, pridno na delo!

n Duhovske spremembe na Goriškem. Č. g. Anton Pahor, vikar v Sovodnjah, je stopil v stalen pokoj. Na njegovo mesto je imenovan č. g. Frančišek Lavrenčič, do sedaj prefekt v malem semenišču.

n Agitatorji narodne del. organizacije se vedno nadaljujejo protiversko agitacijo, kakor nam poroča naš dopisnik iz tehničnega zavoda pri sv. Marku. V tej agitaciji se seveda odlikuje naš stari znanec s pristizenimi peroti. To je tisti visoki mož, ki ga vsako soboto vidimo na vratih zavoda z vedno prazno skledo v rokah, ko mlo prosi za svoje zadolženo glasilo »Narodni delavec«. List mora stati najbrže že z eno nogo v grobu, ker je g. Mislej minolo soboto tako mlo, skoro s solzami v očeh prošil, da se ga usmilimo. Toda vse solze so bile zaman: ob 5 uri in pol, ko so odšli vsi delavci na svoja stanovanja, je bilo v skledi še le nekaj krajačrkov. Zato pa tudi ne objavljajo darov v svojem glasilu. Ta agitator je poskusil svojo srečo tudi pri tovariših v Lloydovem arsenalu, ki so mu pa v »Zarji« prav lepo povedali, da iz te moke ne bo kruha. Našim tovarišem v arsenalu ne gredo po glavi štrajki, marveč skrb, kje si bodo prisluzili kosček kruha za svojo družino, če se arsenal res proda in opusti. Slične listke, ki vabijo na štrajk, je razdeljeval tudi nam v tehničnem zavodu. Res ne vemo, kako more človek, če je še pri pameti, sedaj misliti na štrajk. Tudi zelene knjižice ponuja, pa le proti plačilu, ker fond narodne del. organizacije ne dopušča več, da bi se to dragoceno blago dajalo zastoj. Ta teden je imel v rokah nam katoliškim delavcem tako zoperno »Svobodno misel«, dajal jo je na ogled in prošil za naročnino. Mi od svoje strani smo ga osteli, kakor je zaslužil. Od nas vseh delavcev, ki nas je nad 3000, je vlovil samo en par, ki so jo skupno naročili. Med temi je neki D. K. in neki star delavec, ki bi mu najboljše prilgel rožni venec ne pa »Svobodna misel«. — Glavni agitator narodne del. organizacije pridno razgovarja delavce, naj se ne vpišejo v Mohorjevo družbo. Mi smo tega že do grla siti. Tovariš agitator naj si dobro zapomni, da če bo še v bodoče to nespametno agitacijo nadaljeval, mu pokažemo, da znamo tudi mi, kje so vrata našega ravnatelja, ker mi hočemo imeti na delu mir. Vsaka stvar ima svoj konec in naša potrpežljivost tudi. Tudi tovarišu D. K. in njegovim somišljenikom svetujemo, naj nikoli več ne trgajo naših delavcev od slovenskih pridig v cerkvi sv. Vincenca, kjer je sedaj sv. misijon. Vedno bolj jasno je razvidno, kako so se agitatorji navžili Ferrerjevega duha. Tovariš Mislej in njegovi drugi naj rajši premisljujejo, katerega predsednika si bodo izvolili, ker trije meseci g. Mandiča se bližajo h koncu. Nas pa naj le pri miru pustimo. Mi neradi objavljamo vsako tako stvar, včasih smo pa prisiljeni, ker nas ti Ferrerovci vedno nadlegujejo. Kako mi pošteni katoliški delavci napredujemo, se vidi iz tega, ker se vsako soboto opoldne pri nas »Zarja« pridno bere in sicer ne več skrito, ampak javno.

n Dr. Cook - slepar. Naši čitatelji se morda še spominjajo, kako so razni listi hvalili nekega Amerikanca dr. Cooka, čes da je našel severni tečaj naše zemlje. Sedaj prihaja na dan lepa lumparija. Doznanlo se je, da je dr. Cook obljubil nekemu kapitanu in nekemu agentu 5000 dolarjev, če mu pomagata pisati lažljivo poročilo, kako da je potoval proti severnemu tečaju. Začela sta pisati, ker pa ni imel dovolj denarja,

da bi jim plačal, je ušel. Oba ogoljufana reveža sta pa sedaj vso sleparijo spravila v javnost.

n Papež - krstni boter. Minolo nedeljo opoldne je bil krščen osem dni stari sinček nadvojvoda Leopolda Salvatorja. Pri tem krstu je bil boter sv. Oče Pij X., ki se je dal zastopati po svojem dunajskem poslaniku nadškofu Granito di Belmonte. Tega najmlajšega avstrijskega nadvojvoda je krstil dvorni župnik cesarjev škof dr. Lovrenc Mayer.

n Dunajsko vseučilišče proti velikanskim ženskim klobukom. Vojska, ki se je zadnji čas pojavila proti grozno širokim ženskim klobukom, je zšla tudi že v dvorane dunajske visoke šole ali vseučilišča. Vodja dunajskega vseučilišča je izdal sledeči ukaz: Dijaki so se pritožili, da ženske, ki prihajajo v šolske dvorane poslušat predavanja, ne odložijo svojih širokih klobukov, tako da dijaki, ki sede bolj v zadnjih klopek, ne morejo videti predavatelja niti poskusov in slik. Zato sem prisiljen zapovedati slušateljicam, da med predavanji odložijo svoje klobuke. — Dokler bo trajala sedanja moda, se bo število slušateljic na dunajskem vseučilišču najbrž zmanjšalo, ker gospodične ne bodo žade zalajale k predavanjem brez modernega velikanskega klobuka.

n Radi pomote v smrt. V severnoamerikanskem mestu Novem Jorku je prišel gledališki vodja Guthringer po nesrečni pomoti ob svoje življenje. V hiši kjer je stanoval, so bili ljudje zelo vznemirjeni in nervozni, ker so bili v zadnjem času večkrat vlomili tatovi. Nekateri so radi varnosti spali z revolverjem pod blazino. Guthringer je prišel dne 8. t. m. precej pozno domov, ko so ljudje že spali. Ni bil pijan, vendar se je pomotil v stopnicah, da ni prav štel nadstropja. Stanoval je v petem nadstropju. Po pomoti se je ustavil že v četrtem nadstropju in ker je njegov ključ po nesreči gladko odprl vrata tega stanovanja, je vstopil Guthringer čisto brez skrbi notri, misleč, da je v svojem stanovanju. Kar se vzbudi hišni gospodar in vstopi z revolverjem v roki pred nepoznanega prisleca ter zavpije: Kdo tu? Ubogi Guthringer je bil skoro popolnoma gluhi človek, nič ni slišal, da ga kdo kaj vpraša in zato ni tudi nič odgovoril, temveč je začel brez vse skrbi užigati žeplenke, da si posveti po temnem hodniku. A v tem trenutku je sprožil hišni gospodar strel in zadel Guthringerja naravnost v srce. Guthringer se je na mestu zgrudil mrtev. Na strel je priletela iz petega nadstropja gospa Guthringer, ki je bila do pozne ure čakala, da se vrne njen mož, pa ga je našla mrtvega na tleh. Policija je sicer prišla gospodarja, ki je bil ustrelil, vendar ga ne zadene nobena krivda. Pozneje so se prepričali, da imajo vsa stanovanja iste hiše enake ključavnice.

n Pasja steklina se je pojavila zadnje dni v okolici Hrpelju in Kozine, pa tudi po neke-terih drugih vaseh sežanskega in volovskega okraja. Steklo je kakih 30 psov, ker je en pes zanesel bolezen na druge pse. En tak stekel pes je ugriznil eno deklco nad oesom. Prepeljali so jo najprej v Trst, potem pa v Pasteurjevo zdravilišče na Dunaju, kjer zdravijo to hudo zastrupljenje. Francoski učenjak Pasteur, ki je bil, mimogrede rečeno, prepričan katoličan, je veliko proučeval to bolezen. Njegov zavod v Parizu je zdravil v prvih devetih letih svojega obstanka nič manj kot 29 tisoč oseb, ki so bile vgriznene od steklih psov.

n Strela v cerkvi. V Rovinju v Istri je udarila strela v cerkev na praznik Marije Brezmadežne, prav ko je bila peta sv. maša. Strela je predrila debeli stranski cerkveni zid ter švignila pred oltar Matere Božje, katerega je tudi nekoliko poškodovala. Dasi je bila cerkev natlačena vernikov, ni bil vendar nihče ranjen.

n Nesreča. V četrtek popoldne okoli treh je padel malo nad postajico St. Ana nek delavec ki je sedel visoko na telegrafnem drog, da pritrdi žice, skupaj z drog na tla. Drog namreč ni bil še trdno postavljen. Nesrečni delavec se je precej poškodoval, zunaj sicer ni bilo videti velikih ran, notranje poškodbe pa so morda hujše. Ostali delavci so ga spravili najprej na mal železniški voziček, na katerem so ga prepe-ljali na postajališče sv. Ana. Tu so ga položili v poseben voz vlaka, ki prihaja ob pol štirih v Trst, kjer so ga sprejeli v mestno bolnišnico. Z istim vlakom se je pripeljal v bolnišnico tudi en fant iz Boljunea, ki se je bil pri sekaniu drv po nesreči vseknil pod koleno.

n Za penzioniste. C. kr. finančno ministrstvo je odredilo z razpisom z dne 14. septembra 1909, št. 63.710. da se izplačujejo pokojninski in preskrbovalni užitki pri tukajšnjem računskem oddelku predpisani, od 1. februarja 1910 počeniš potom poštno - hranilnega urada. O tem se obveščajo prizadete stranke, c. kr. avstrijski penzionisti in njih vdove, da te stranke pri uradih, kjer so dosedaj dobivale svoje pokojninske in preskrbovalne užitke, natančno napovedo svoje bivališče, oziroma najbližji pošni urad, potom katerega bodo dobivale svoje užitke od navedenega dne počeniš. Obenem, ko prinese svoje pobotnice za januarski užitek k dosedanjim uradom, prošijo naj za dotični pouk, katerega jim bodo naročili ti uradi brezplačno in po kojem se jim je natančno ravnati. Vsako menjavo svojega bivališča morajo te stranke naznaniti takoj tukajšnjemu računskemu oddelku radi tega, da dobe isti pravočasno svoje užitke.

NAROČAJTE „ZARJO“

Kjer eden ne zmore naročnine, naj se jih naroči več skupaj.

Iz okolice.

o Vabilo k zabavi, katero priredi slovenska deklška Marijina družba v svojih prostorih »Marijin Dom« v Rojanu pod župniščem dne 26. grudnia t. l. začetek ob 5. uri pop. — Vspored: 1. Uvod v igro, deklamacija. 2. »Lurška pastirica«, igrokaz v petih dejanjih. 3. »Bratom Orlom«, koračnica po Vodopivcu priredil za ženski zbor Jos. Križman. 4. Svrčanje, hrvaška narodna. 5. Strahovi, burka enodejanka. 6. Ciganska sirota. Priredil X. 7. Prapor Marijin, deklamacija. F. B. 8. Da rojena sem Slovenka..... X. 9. Venček narodnih pesmi. — Vstopnina 50 v. — Sedeži 20 v. Ker je gmotni uspeh zabave namenjen zastavi, katero si misli družba napraviti, se kar najbolj ljudno vabi in prosi dobrotnike in sploh dobro misleče občinstvo da po možnosti prispeva v sklad za Marijino zastavo. Preplačila se hvaležno sprejemajo. Odbor.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Nekaterim dopisnikom. Prosimo, da se pri pošiljanju dopisov podpisete s svojim polnim imenom, ker sicer ne moremo objaviti vaših dopisov. Podpišete se na mal priložen listek, če se že nočete podpisati na svoj članek. Sicer pa se ni treba nikar bati, da vas bo uredništvo izdalo.

Cerkveni vestnik.

c Za božične praznike se bodo vršile po-božnosti in tržaških cerkvah po tem le redu:

1) Stolna cerkev sv. Justa. V petek na božično vigilijo ob 3 in pol večernice, potem se pojejo jutranjice (matutinum). V soboto na Božič ob 10. slovesna škofova maša. Ob 4. pop. večernice.

2) Sv. Marija Večja (Jezuiti). Na vigilijo ob 10. in pol zvečer jutranjice, o polnoči slovesna sv. maša. Na Božič ob 11. slovesna sv. maša, ob 4. in pol večernice.

3) Pri Nov. sv. Antonu. Na vigilijo ob 4. popoldne jutranjice. Na Božič ob 4 in en četrta prva sv. maša, ob petih druga, ob 10 tretja slovesna. Popoldne blagoslov ob 4. ter ob 5. in pol.

4) Pri Starem sv. Antonu. Na Božič ob 6. prva, ob 10. druga slovesna sv. maša.

5) Pri sv. Jakobu. Na božično vigilijo ob 10. in tri četrta zvečer jutranjice, potem o polnoči slovesna sv. maša. Na Božič ob 9. in četrta slovesna pridiga, potem sv. maša s slovenskimi napevi. Ob 11. slovesna sv. maša z italijansko pridigo. Ob 4. popoldne slovesen blagoslov.

6) Pri sv. Vincencu. Na vigilijo ob 11. zvečer jutranjice, potem o polnoči slovesna sv. maša. Na Božič ob 10. in pol slovesna sv. maša, popoldne ob treh in ob petih sv. blagoslov.

7) Pri kapucinih. Na vigilijo o polnoči sv. maša za vse bratovščine, ki so ustanovljene pri tej cerkvi. Na Božič ob 7. sv. maša z napevi, ob 11. slovesna sv. maša.

8. Pri Benediktinkah. Na vigilijo ob 10. in pol zvečer jutranjice, potem o polnoči slovesna sv. maša, po maši se bodo pele hvalnice. Na Božič ob 9. slovesna sv. maša.

Polnočno bomo torej imeli v petero cerkvah: pri jezuitih, pri sv. Jakobu, pri sv. Vincencu, pri kapucinih in pri benediktinkah.

c Jutri, na kvaterno nedeljo se bo po cerkvah tržaško-koperske škofije privrkat molila na novo ukazana molitev za dobre duhovnike. Molila se bo popoldne pri blagoslovu. Kdor je še nima, naj si jo preskrbi pri svoji domači duhovščini, šolska mladež jo dobi lahko pri svojih katehilih. Molitev je zelo lepa. Molila se bo v bodoče vse kvaterno nedelje.

c Petja si žele. Iz tržaške deklške Marijine družbe smo prejeli: Ni dolgo, kar smo čitali v »Zarji«, kako se razvija naša slovenska Marijina družba v Trstu. Pred desetimi leti je bilo vsajeno malo drevesce tu v našem Trstu in se je v teh letih razvil v mogočno drevo. Na stotine slovenskih deklet se je prav s pomočjo Marijine družbe obvarovalo velikomestne nepoštenosti. K tako lepemu razvoju se mnogo pripomogli naši dosednji dobri voditelji, posebno sedanji goreči voditelj, ki vodi družbo že delj časa s prav očetovsko ljubeznijo. Posebno lepo se razvija družba, kar imamo v najemu svoje prostore »Marijin dom«. Tu slišimo predavanja g. voditelja in drugih, tako da se vedno bolj izobražamo. Imamo tudi v lastni sredi govornice in igralke, ki pogumno nastopajo na našem odru. V nastopu vežba dekleta naša ne-utrudna režiserka Preglej. Še nekaj pa si želimo, ko gledam predstave v »Marijinem domu«, namreč one nebeske mile Gregorčičeve pesmice, ki so predlansko zimo tako sladko donele po dvorani Marijinega doma pod vodstvom č. g. Škabra. Bliža se desetletnica Marijine družbe. Ob tej priliki bomo imele gotovo veliko slovesnost, na kateri bi pač zelo potrebovale lepo ubranega petja. Saj je tako mrtvo, če se ne sliši petje iz grl tako čvrstih in navdušenih deklet, ob eneni pa dobrih pevki, kakoršne ima naša družba. Zato upam, da bomo imele na slovesnosti in potem dalje prihodnje leto priložnost slišati srebrno čiste glasove po dvorani Marijinega doma, kar bo meni in mojim tovarišicam v največje veselje.

Prijateljica lepega petja.

Dostavek uredništva. Priobčili smo gornji dopis v celoti, kakor nam je došel,

ker želja po lepem petju kaže vedno plemenitost srca. Naše mnenje v tej stvari je, da je in bo storilo vodstvo v tej stvari, kar se sploh da storiti. Vemo pa, da so veliko poteškoče. Ni namreč lahko dobiti pevovodjo, ki bi imel dovolj prostega časa za poučevanje, ob enem pa tudi zmožnost č. g. Škabra, ki je postal med tem časom katehet.

Književnost.

kn Mladičič na plan! Tako se imenuje knjižica, ki je te dni izšla in je namenjena zgolj mladeničem. Pisatelj se bavi z našimi načeli ter kaže v pravi luči naše nasprotnike, kakor liberalce, radikalce, socialne demokrate in svobodomiselnice, ki delajo vsi na kyar ljudstva. Dalje se peča z našimi političnimi, gospodarskimi, izobraževalnimi in verskimi organizacijami. Knjižica je pisana v jako poljudnem slogu. »Mladičič, rečem ti vstani, to je sklepna misel te lepe knjižice, ki naj bi prišla v roke vsakega poštenega mladeniča. Cena jej je 20 vin. Dobi se v prodajalni katol. tiskovnega društva v Trstu, ulica delle Poste 9.

kn Za Božič in Novo leto se pokupi navadno največ vsakovrstnih koledarjev. Skoro vsak stan ima dandanes že svoj koledar, ki ga pa ne dobiš lahko za par vinarjev, ker založnik zbog malega natisa s tako nizko ceno ne more pokriti nabavnih stroškov. Edino pri takomenuvanem ljudskem koledarju, pri naši »Družinski Pratikii«, ki jo dobi vsak, dokler je še kaj zaloga, za borih 24 v., je to mogoče, ker se tiska v mnogo tisoč izvodih. Dobite jo pri vsakem trgovcu v mestu ali na deželi, kjer pa je ni, naj se naroči naravnost pri založništvu »Družinske Pratikie« v Ljubljani. Za tako mal denar ne dobite nikjer tako vsestransko ustrezajočega koledarja.

Razno.

r Trgovina z dekleti. V predzadnjem »Domo-ljubu«, beremo da obstoji glasom poročila avstrijskega konzulata v Chicago (severna Amerika) velika trgovina z dekleti v tamošnjih Zjedinenih državah in se uvažajo »bele sužnje« iz evropskih dežel, posebno iz Italije, Francije, Nemškega in tudi iz Ogrskega. Uradno cenijo žrtve te kupčije nad 15.000 deklet v enem letu. Trgovina z dekleti je v Ameriki v velikem slogu urejena, ima svoje trgovsko središče in po vseh večjih mestih med Atlantskim in Tihim oceanom, nastavljeni so agentje v pristaniščih, kamor dohajajo izseljenci, pošiljajo se zapeljivci v gori navedene evropske države. Agentje v pristaniščih preže posebno na one ženske osebe, ki dohajajo same, brez spremstva v Ameriko. Izdajajo se agentje dostikrat kot sorodniki ali možje teh osamljenih deklet, da jim tako omogočijo prestop na suho. Navadno premotijo stariše deklet, posebne, nalašč najete ženske, agentinje, ki v domačiji naležejo lahkoverne ljudi s tem, da obljubujejo skrbeti za boljšo bodočnost deklet. Pri tem jim pomaga posebno njihov nastop, ker nastopajo vedno kot bogate Američanke, ki se le osebno zanimajo za to in ono dekle. Običajno ne vzamejo dekleta precej sabo, ampak le obljubijo, da ji hočejo šele prej preskrbeti dobro službo in bodo potlej šele pisale, da pridejo k njim, ko bo vse preskrbljeno. Navadno sledi tako pismo z denarjem za pot v kratkem času, v njem se obljubujejo razne dobre službe kot prodajalke v trgovinah, kot uslužbenke v zasebnih hišah itd. Po teh lažeh premoteni stariši dostikrat sami pomagajo hčeram k izselitvi in pogubi. Kako žalostna je usoda teh zapeljanih žrtev, je splošno znano. S silo in raznimi sredstvi jih najprvo moralno uničijo, zavedejo v dolgove, iz katerih ni rešitve, odvzamejo jim celo poulično obleko, z eno besedo, priklenejo jih na sramotni in gotovo pogin. Zato pozor, stariši, ne dajte se preslepiti, pozor dekleta, ne hodite brez varnega spremstva v Ameriko. Ohranite same sebe in ne množite žrtev s slovensko krvjo!

KOLENDARČEK:

December—Gruden.

18. Sobota: Gracijan, škof.

19. Nedelja IV. adventna: Janez Krstnik pozvan v javno delovanje.

20. Ponedeljek: Liberat, muč. — Zgod. koledar: Anton Förster, porojen 1837. Prvi kraje ob 3 in 23 min. popolnoči.

21. Torek: Tomaž, apostel.

22. Sreda: Demetri in Honorat, muč.

23. Četrtek: Viktorija, dev.

24. Petek, božična vigilijs: Adam in Eva.

25. Sobota: Božič.

Za praznike se obeta precej mrzlo vreme, morda bo tudi sneg.

Razširjajte „ZARJO!“

Za božične praznike in novo leto

priporoča Prodajalna »Katol. tiskovnega društva v Trstu« via delle Poste 9

krasne razglednice in
lepe jaslice za bož.čno drevesce

Ima na razpolago različne okraske in
svečice v veliki izbi

Umetni zobje

Plombiranje zobov — izdiranje zobov

BREZ VSAKE BOLEČINE

v zobozdravniškem kabinetu

M. U. dr. E. Hellmer in J. Lukež

TRST — Via Nuova št. 13, I. ndstr. — TRST

SVOJI K SVOJIM!

Uljudno naznanjam sl. občinstvu, č. duhovščini, p. n. učiteljstvu, krajnim školskim svetom in školskim vodstvom, kakor tudi raznim čitalnicam in ljudskim knjižnicam, da sem preskrbel svojo

KNJIGOVEZNICO

z vsem potrebnim da lahko izvršujem vsa dela od priprostih do najfinjših. Posebno solidno in ceno vezanje knjig za šolske, ljudske in zasebne knjižnice ter čitalnice. — Vezanje in prevezanje missalov, raznih zapisnikov, hranilnih in drugih knjig, ter izvrševanje raznih del, ki spadajo v knjigoveško stroko. Zunanja naročila izvršujem solidno in točno.

ANTON REPENŠEK, knjigovez

TRST — Ulica Cecilia št. 9. — TRST.

Slovenec KONRAD SKAZA,

delavnica za vsa cerkvena dela
v St. ULRICH, Gröden (Tirolsko) se najtopleje priporoča za vsa cerkvena dela. Velikanska zaloga sv. razpel. Novi zanimivi slovenski ceniki zastoj in franko. Postrežba solidna in hitra.

NOVA TRGOVINA

ZGOTOVLJENE MOŠKE IN
ŽENSKO OBLEKE :: :: ::

BOHINEC & CO

Via delle Torri 2 - TRST - Via S. Lazzaro 17

(ZA CERKVIJO SV. ANTONA NOVEGA.)

Velika za'oga, točna in solidna postrežba

Stalne in nizke cene. — Naročila po meri izvršujejo se najelegantnejše in ceno.

ZALOGA

likerjev v sodčih in butiljkah

JAKOB PERHAVC

TRST — Via delle Acque — TRST

Veliki izbor vsakovrstnih najfinejših in
starih vin v buteljkah.

Postrežba točna. — Cene zmorne. — Se
priporoča svojim rojakom za naročbe bodisi na
debelo ali na drobno za razne slavnosti, po-
roke, krste, družinska pogošenja itd. — Za
poletni čas se priporoča malinovec in tamarindo.

Kupite čevlje

pri poštenem slovenskem čevljarskem mojstru

Josipu Stantič

TRST — ulica Rosario št. 2 — TRST

(pri cerkvi sv. Petra v starem mestu.)

Ta mojster vam postreže po domače, z naj-
boljšimi čevlji in po nizki ceni.

Novo pogrebno podjetje

VIA VINCENZO BELLINI ŠT. 13.

Z bogato opremo za vsakovrstni pogreb ter prodajalnico mrtvaških
predmetov, raznih vrst vencev, voščenih sveč, umetnih cvetlic, ven-
cev in cvetlic za birmance in novice i. t. d., i. t. d.

se je preselilo

V CORSO ŠT. 49

blizu lekarne Rovis. (piazza Goldoni.)

LJUDSKA POSOJILNICA IN HRANILNICA

za tržaško občino pri Sv. Ivanu pri Trstu.

registrirana zadruga z neomejeno zavezo,

ima svoj urad v Trstu, ulica delle Poste 9.

Sprejema hranilne vloge, za kojih varnost jamčijo vsi člani zadruge, katerih je sedaj okrog
400, solidarično z vsem svojim premoženjem, cenjenim nad tri milijone kron.

od vsakoga in jih polmesečno **4 1/2 %** in na 60 dnevno odpoved po 4 3/4 %
obrestuje po brez kakavega odbitka za rentni da-

vek, katerega plača hranilnica sama, tako, da dobijo vlagatelji odloženih 100 K na leto
čistih obresti 4 50 v, oziroma 4 K 75 v. Posojila daje le svojim. Urađuje se vsak de-
lavnik od 9—12 ure dopoldne in od 3—4 in pol ure popoldne. V uradu pri sv. Ivanu se
urađuje delavnik od 5—7 ure zvečer, ob nedeljah od 11—12 ure dopoldne.

Načelstvo.

PRODAJALNA

KATOL. TISK. DRUŠTVA

ulica Poste št. 9 - TRST - Telefon št. 2326.

Zaloga molitvenikov, v slovenskem, hrvatskem, nemškem in
laškem jeziku, raznovrstnih rožnih vencev, svetinj, malih in ve-
likih podob, različnih kipov in križev, vsakovrstnih palm za
oltarje, sveč razne kakovosti za cerkveno in domačo rabo, raz-
nega papirja in vseh pisarniških potrebščin i. t. d., i. t. d.

Za častite župne urade in gg. duhovnike ::

imamo v zalogi cerkvene tiskovnice, kanon tabele, proprium za
brevir in missale, rituale, brevirium, horae diurnae, vademecum,
birete, kolare šemisete, in sploh vse druge cerkveno potrebščine.

Družinska pratika za l. 1910.

Vsa cerkvena oblačila, zastave i. t. d.
sprejemamo v popravilo ali preskrbimo novo.

Razprodaja užigalic in kolekov za obmejne Slovence. - Znakov soc. zveze in dr.

Sprejemamo vsa KNJIGOVEŠKA DELA in preskrbimo tudi
OKVIRJE ZA SLIKE.

Zahtevajte seznam naše prodajalne, ki se Vam pošlje brezplačno.

Uljudno se priporoča

„Katoliško tiskovno društvo“ v Trstu.